

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих вчених
(19-21 листопада 2024 року)

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України
м. Одеса

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих
вчених**

(19-21 листопада 2024 року)

УДК: 1+316 (062.552)

Рецензенти:

Володимир ЖАРКИХ, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, історії та політології, НУ «Одеська політехніка»;

Оксана ІВАНОВА, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет.

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Протокол № 7 від 26.12.2024 р.

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – Оксана ПЕТІНОВА, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Члени редколегії:

Євген БОРІНШТЕЙН, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

Зоя АТАМАНЮК, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», (м. Одеса), Україна

Олена ЛІСЕЄНКО, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Південноукраїнські наукові студії: Збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених (м. Одеса, 19-21 листопада 2024 року) / за ред. д. філос. н., проф. Петінової О. Б. – 213 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

Марія ПАВЛУСЕНКО	«ПІФАГОРСЬКА МОДЕЛЬ СВІТУ».....	97
Євген КИСЛИЦЯ	АКТУАЛЬНІСТЬ ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПРОГРАМ НЕФОРМАЛЬНОГО ТА ІНФОРМАЛЬНОГО БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ-ХІРУРГІВ ЦИВІЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА ПРИКЛАДІ КІРОВОГРАДЩИНИ.....	102
Олександр СТАСЮК	РОЛЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ У ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУТІВ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ.....	105
Оксана БАЗЕЛЮК	ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДОПОВНЕНОЇ ТА ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ І РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	108
Олександра БАРАНОВА	ЩО ТАКЕ ПРИРОДНЄ СЕРЕДОВИЩЕ І ЯКИЙ ЙОГО ВПЛИВ НА ЛЮДИНУ?.....	112
Вікторія БОРИСЕНКО	ЕВОЛЮЦІЯ І РЕВОЛЮЦІЯ В ІСТОРИЧНОМУ ПРОЦЕСІ.....	113
Ігор КРОХМАЛЬ	ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ.....	115
Ігор ГАЙДУКОВ	СУЧАСНІ ТРЕНДИ У КОРПОРАТИВНОМУ ШАХРАЙСТВІ: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	117
Ангеліна ДРУЗЕНКО	АНАЛІЗ НАРОДНОЇ МУДРОСТІ “МОЛОДА ЛЮДИНА ЩЕ “БУДЕ”, ЛЮДИНА СЕРЕДНІХ РОКІВ – “Є”, СТАРА ЛЮДИНА – ВЖЕ “СТАЛА”...	123
Марія ДУШКОВА	КОГНІТИВНІ МОДЕЛІ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ОСВІТИ: РОЛЬ ГУМАНІТАРНОЇ НАУКИ У РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ.....	125
Каріна КОВАЛЕНКО	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ВПЛИВУ ВОЛОНТЕРСТВА НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	128
Владислав КОВАЛЬ	ОСВІТНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ЗНАНЬ	131
Анастасія КОМОЛОВА	ПРОБЛЕМА КІБЕРБЕЗПЕКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ.....	133
Василиса КУШПІТ	ЯКА З ГІПОТЕЗ ПОХОДЖЕННЯ ЛЮДИНИ МЕНІ ДО ВПОДОБИ І ЧОМУ?.....	137

Олександра БАРАНОВА,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ОПП «Середня освіта (Мова і література (англійська))»

Науковий керівник: Зоя АТАМАНЮК, д.філос.н., професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності, *Університет Ушинського, м. Одеса, Україна*

ЩО ТАКЕ ПРИРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ І ЯКИЙ ЙОГО ВПЛИВ НА ЛЮДИНУ?

Проблема взаємодії людини та природного середовища є однією з центральних у філософії, оскільки вона впливає на розуміння людського буття, його сутності та місця у світі. Природне середовище, або оточуюча природа, включає в себе не тільки фізичні, але й символічні аспекти реальності, які значною мірою визначають спосіб існування людини, її ціннісні орієнтації, культурні та соціальні практики.

У різні історичні періоди ідеї про значення та вплив природи на людину змінювались. Наприклад, у Стародавній Греції природу сприймали як гармонійну цілісність, у якій людина є частиною космосу (зокрема, таке розуміння можна знайти у працях Аристотеля). Пізніше, з розвитком науки у Новому часі, природу стали розглядати як ресурс, що підлягає контролю та використанню (такий підхід характерний для філософії Френсіса Бекона). У ХХ столітті, з поширенням ідей екзистенціалізму та феноменології, розуміння природи розширилося. Природне середовище стало усвідомлюватися як умова, що забезпечує саму можливість людського існування. Одним із філософів, чії ідеї стосовно природи та людини глибоко вплинули на сучасне мислення, є Мартін Гайдегер. У своїх працях, зокрема у творі «*Буття і час*» (*Sein und Zeit*), він аналізує буття як основну структуру людського існування та його зв'язок із світом, який для людини не є просто набором об'єктів для використання, а простором для розкриття власного буття. Гайдегер стверджував, що сучасна технологічна цивілізація відокремлює людину від її автентичного буття у світі, перетворюючи природу в об'єкт маніпуляції. Згідно з Гайдегером, справжня взаємодія з природою має бути не інструментальною, а екзистенційною: природа повинна сприйматися як частина процесу становлення людини. Такий підхід має велике значення в умовах екологічної кризи, коли традиційні підходи до природи як до ресурсу призвели до катастрофічних наслідків. Відштовхуючись від ідей Гайдегера, можна зробити висновок, що природа має не лише утилітарне значення, а й філософсько-екзистенційне. Сучасна філософія акцентує увагу на тому, що людська свідомість формується не в ізоляції від світу, а в безпосередній взаємодії з ним. Природне середовище, у якому людина існує, впливає на її світосприйняття, створює певний культурний і психологічний контекст для розвитку особистості. Наприклад, дослідження показують, що життя в природному середовищі (як, наприклад, у сільській місцевості) сприяє меншому

рівню стресу, формує стійкіші емоційні зв'язки між людьми та природою, що впливає на гармонізацію відносин всередині суспільства. Однак, відчуження людини від природи через урбанізацію і технологізацію змінює її психічний стан та світосприйняття, призводячи до кризи ідентичності та емоційного вигорання. Людина, що знаходиться в умовах мегаполісу, часто відчуває себе частиною системи, де відсутнє місце для особистих переживань та саморефлексії. З огляду на це, філософія екзистенціалізму й феноменології пропонує переоцінити нашу взаємодію з природним середовищем, повертаючи нас до розуміння природи як середовища, що дозволяє людині відчути своє існування в глибокому, автентичному сенсі. Отже, вплив природного середовища на людину є багатовимірним: воно формує світогляд, емоційний стан та ідентичність людини.

Таким чином, природа є не лише фізичним середовищем, у якому людина існує, а й глибоким джерелом її особистісного та духовного розвитку. Ідеї філософів, таких як Мартін Гайдегер, допомагають зрозуміти, що ставлення до природи повинне бути не тільки утилітарним, а й шанобливим і відповідальним. Це вимагає переосмислення базових цінностей, що формують сучасну культуру, відмови від ідеї природи як ресурсу і прийняття її як рівноправного партнера у процесі розвитку людства. Філософія вчить нас, що, захищаючи природу, ми захищаємо власне майбутнє та зберігаємо автентичність людського буття, яка неможлива без гармонійного співіснування з навколишнім світом.

Вікторія БОРИСЕНКО,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
ОПП «Переклад (перша - англійська, друга - китайська)»,
Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

Науковий керівник: Зоя АТАМАНЮК, д.філос.н., професор кафедри
філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності,
Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

ЕВОЛЮЦІЯ І РЕВОЛЮЦІЯ В ІСТОРИЧНОМУ ПРОЦЕСІ

Історичний процес характеризується як поступовими змінами, так і кардинальними переломами з подальшою трансформацією суспільства. Еволюція символізує поступовий розвиток, зміни, які протягом тривалого часу вдосконалюють існуючі соціальні, економічні та культурні системи. Натомість революція — це швидкий і докорінний злам існуючого порядку, що відкриває нові можливості або породжує кризи. Еволюція та революція є важливими явищами в формуванні сучасного світу.

Еволюція стала основою формування сучасної людини, поступово перетворюючи *Homo sapiens* із простої біологічної істоти на суспільну, здатну створювати інновації та формувати складні культурні системи. «Ніхто, і насамперед самі люди, не міг би передбачити, що їхні нащадки пройдуться